

Komitet Ochrony Zdrowia i Środowiska
Mieszkańców
21-560 Międzyrzec Podlaski
e-mail: komitet-miedzyrzec@wp.pl

Międzyrzec Podlaski 30.07.2025

**Samorządowe Kolegium Odwoławcze
za pośrednictwem Burmistrza Miasta
Międzyrzec Podlaski
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 15
21-500 Biała Podlaska**

Sprzeciw wobec decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 17 lipca 2025 znak SR-XI.6220.6.2023, wydanej dla przedsięwzięcia pn. „Rozbudowa zakładu drobiarskiego Wipasz S.A. przy ul. Siteńskiej w Międzyrzecu Podlaskim”

Działając na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094), Komitet Ochrony Zdrowia i Środowiska Mieszkańców działając w interesie publicznym wnosi sprzeciw wobec decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia **17 lipca 2025 r.**, znak **SR-XI.6220.6.2023**, wydanej dla przedsięwzięcia pn. „**Rozbudowa zakładu drobiarskiego Wipasz S.A. przy ul. Siteńskiej w Międzyrzecu Podlaskim**”.

Choć Komitet nie został formalnie zgłoszony jako strona postępowania, działa w interesie społecznym w zakresie ochrony zdrowia, środowiska i ładu przestrzennego lokalnej społeczności Międzyrzec Podlaskiego. Dlatego, zgodnie z ww. przepisem, wnosi niniejszy sprzeciw jako uczestnik postępowania.

Uzasadnienie sprzeciwu

1. Znaczące obciążenie zasobów wodnych regionu

Według treści decyzji, planowany roczny pobór wody przez zakład ma wynosić ponad **884 000 m³**, z czego ok. **864 000 m³** do celów technologicznych.

Tymczasem – zgodnie z informacjami uzyskanymi z Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych – Międzyrzec Podlaski dysponuje pozwoleniem wodnoprawnym na pobór **1 040 000 m³ rocznie**,

z czego obecnie zużywane jest około **780 000 m³** przez mieszkańców, instytucje i lokalne podmioty.

Zakład Wipasz S.A., korzystając z własnych, odrębnych pozwoleń wodnoprawnych, już obecnie zużywa więcej wody niż wszyscy pozostali użytkownicy w Międzyrzecu Podlaskim łącznie, a planowana rozbudowa dodatkowo **radikalnie zwiększy ten pobór**.

W tym kontekście należy przytoczyć dane opublikowane przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, które wskazują na **pogarszający się stan zasobów wód podziemnych w Polsce**, w tym także na obszarze województwa lubelskiego.

W **II kwartale 2025 roku** wskaźnik położenia zwierciadła wód podziemnych wyniósł zaledwie **56,12%**, a **43,88% punktów pomiarowych** znalazło się w **strefie stanów niskich** – co oznacza znaczący spadek poziomu wód gruntowych względem lat wcześniejszych.

Dodatkowo, **dla województwa lubelskiego**, Państwowa Służba Hydrogeologiczna wydała **trzy kolejne ostrzeżenia hydrogeologiczne** (nr 2, 3 i 4/2025) dotyczące **prognozowanych wystąpień niżówek hydrogeologicznych**, czyli okresów znacznego obniżenia poziomu wód gruntowych. Sytuacja ta związana jest z **brakiem opadów i pokrywy śnieżnej**, co uniemożliwia odpowiednie zasilanie poziomów wodonośnych i wskazuje na poważne ryzyko deficytu wody w regionie.

W świetle powyższego, dalsze zwiększanie poboru wody przez jeden zakład przemysłowy, bez realnego zabezpieczenia interesu ogółu mieszkańców, **zagroża równowadze wodnej w regionie**, a tym samym **bezpieczeństwu zaopatrzenia w wodę całego miasta**.

Źródło danych:

<https://www.pgi.gov.pl/psh/materialy-informacyjne-psh/stan-srodowiskowy-wod-podziemnych.html>

2. Brak dostosowanej infrastruktury drogowej

Rozbudowa zakładu skutkuje zwiększeniem liczby transportów ciężarowych – zarówno surowca, odpadów i wyrobów gotowych.

Na terenie planowanej inwestycji **nie istnieją drogi przystosowane do takiego natężenia ruchu**, co powoduje realne zagrożenie dla okolicznych mieszkańców, m.in.:

- pękanie domów mieszkalnych przy drogach dojazdowych,
- brak ekranów akustycznych, ograniczników prędkości i zabezpieczeń,
- wzrost emisji hałasu i zanieczyszczeń w obrębie zabudowy mieszkalnej m.in. przy drogach dojazdowych.

- istnienie na trasie przejazdu pojazdów ciężarowych szkoły podstawowej oraz liceum ogólnokształcącego, co dodatkowo zwiększa ryzyko wypadków z udziałem dzieci i młodzieży.

Decyzja nie zawiera wiążących zobowiązań inwestora do modernizacji układu drogowego.

3. Bliskość inwestycji do budynków mieszkalnych

Zgodnie z dokumentacją, zakład znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Rozbudowa w tym miejscu prowadzi do:

- pogorszenia warunków życia mieszkańców,
- zwiększenia emisji odorów, hałasu i pyłów,
- utraty wartości działek i domów prywatnych w okolicy.

Należy jednak podkreślić, że skutki rozbudowy nie ograniczają się wyłącznie do mieszkańców zamieszkujących w bezpośrednim sąsiedztwie zakładu (np. w promieniu 100 metrów), ale oddziałują na znacznie szerszy obszar miasta. Hałas i emisje zapachów mogą być odczuwalne w promieniu wielu setek metrów, szczególnie przy niekorzystnych warunkach pogodowych. Dodatkowo intensywny ruch ciężarówek poruszających się po drogach dojazdowych generuje uciążliwości (wibracje, pylenie, zagrożenia w ruchu drogowym) także w dalszych częściach miasta, zlokalizowanych wzdłuż tras przejazdu.

Decyzja środowiskowa nie uwzględnia tej rzeczywistej skali oddziaływania inwestycji.

Pominięto analizę wpływu hałasu, zapachów i wstrząsów generowanych przez transport ciężki w przestrzeni zamieszkałej oraz ich kumulatywnego wpływu na komfort życia mieszkańców Międzyrzecza Podlaskiego.

4. Skala inwestycji i jej wpływ na środowisko

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, planowana rozbudowa zakładu Wipasz S.A. ma zwiększyć skalę działalności z ok. **9 600 ton do ponad 86 000 ton produktów pochodzenia zwierzęcego rocznie** – czyli blisko **dziesięciokrotnie**. Tak znaczący wzrost produkcji będzie wiązać się z radykalnym zwiększeniem zużycia zasobów (woda, energia), transportu ciężarowego, emisji hałasu, zapachów i odpadów.

Mimo to decyzja nie zawiera wyczerpującej oceny skutków tej skali rozbudowy w kontekście otaczającej zabudowy mieszkaniowej oraz lokalnej infrastruktury. W naszej ocenie **nie przeprowadzono należytej analizy kumulatywnego wpływu tej zmiany** na środowisko i zdrowie mieszkańców. W szczególności pominięto skutki skumulowanego oddziaływania

emisji hałasu (z zakładu oraz transportu ciężkiego), zanieczyszczeń powietrza, zużycia wody oraz odpadów produkcyjnych w kontekście zabudowy mieszkaniowej w otoczeniu inwestycji. Dodatkowo, zgodnie z treścią raportu oddziaływania na środowisko, **planowane przedsięwzięcie ma generować rocznie prawie 13 tysięcy ton dwutlenku węgla (CO₂) oraz blisko 14 ton tzw. prekursorów gazów cieplarnianych rocznie.**

Zestawiając to z przedstawioną przez inwestora zdolnością pochłaniania CO₂ przez tereny zielone wokół zakładu – wynoszącą zaledwie **od 0,8 do 13,3 ton CO₂ rocznie** – jasno widać, że planowana rozbudowa **nie zapewnia żadnej realnej kompensacji środowiskowej** w zakresie emisji gazów cieplarnianych.

Mimo tych danych, decyzja stwierdza, że wzrost emisji „nie będzie znaczący” w skali regionalnej, co budzi uzasadnione wątpliwości. Taka konkluzja jest **nieproporcjonalna do skali emisji i sprzeczna z polityką klimatyczną państwa i Unii Europejskiej**, która zobowiązuje do ograniczania emisji gazów cieplarnianych.

Mieszkańcy Międzyrzecza Podlaskiego od lat podejmują realne działania na rzecz ochrony klimatu, inwestując własne środki m.in. w instalacje fotowoltaiczne, pompy ciepła i inne rozwiązania ograniczające emisję gazów cieplarnianych. Dopuszczenie do emisji niemal 13 tysięcy ton dwutlenku węgla rocznie wyłącznie z tytułu działalności jednego zakładu przemysłowego nie tylko niweczy te wysiłki, ale stanowi również marnotrawstwo publicznych i prywatnych inwestycji proklimatycznych.

Brak kompensacji środowiskowej w skali odpowiadającej tej emisji, przy jednoczesnym stwierdzeniu w decyzji, że „wzrost nie będzie znaczący”, jest nie tylko nieproporcjonalny do przedstawionych danych, ale także sprzeczny z celami polityki klimatycznej państwa i Unii Europejskiej, które zobowiązują do ograniczania emisji i ochrony lokalnych zasobów środowiskowych.

5. Społeczne skutki pominięte w ocenie

W decyzji nie odniesiono się do istotnych skutków społecznych planowanego przedsięwzięcia. Rozbudowa zakładu Wipasz wiąże się z dalszym wzrostem zatrudnienia, przy czym dominującą grupę stanowią pracownicy czasowi z różnych krajów, zakwaterowani zbiorowo. Brak odpowiednich regulacji i kontroli prowadzi do:

- powstawania skupisk zamieszkania o niskim standardzie,
- przeciążenia lokalnej infrastruktury technicznej i komunalnej (woda, kanalizacja, odpady, transport),
- ograniczenia dostępu do mieszkań – również komunalnych – dla lokalnej społeczności,
- wzrostu cen najmu i pogorszenia dostępności mieszkań dla mieszkańców miasta,

- pogłębiania nierówności i napięć społecznych,
- zachwiania równowagi społeczno-kulturowej,
- odpływu kapitału z miasta – znaczna część dochodów wypracowanych przez pracowników trafia za granicę do ich rodzin, zamiast zasilać lokalny rynek.

Skala tych zjawisk, spotęgowana przez planowaną rozbudowę zakładu, powinna zostać poddana rzetelnej analizie społecznej z udziałem lokalnej społeczności, która – zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie – powinna zostać skutecznie poinformowana o planowanym przedsięwzięciu i mieć realną możliwość wyrażenia opinii w toku postępowania.

Brak takiego dialogu i pominięcie społecznych skutków inwestycji narusza zasadę partycypacji społecznej i osłabia zaufanie obywateli do władz publicznych.

Sprzeciw ten został poparty przez 210 mieszkańców Międzyrzecza Podlaskiego, którzy podpisali się pod dołączoną do niniejszego pisma listą. Jest to wyraz rzeczywistego zaniepokojenia społeczności lokalnej planowaną skalą rozbudowy i jej skutkami.

Wniosek formalny

W związku z istotnymi wątpliwościami co do zgodności planowanego przedsięwzięcia z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz interesem mieszkańców Międzyrzecza Podlaskiego, Komitet Ochrony Zdrowia i Środowiska Mieszkańców wnosi o wstrzymanie wykonania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu ponownej analizy z udziałem strony społecznej i przeprowadzenia uzupełniającej oceny oddziaływania na środowisko – **zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. (Dz.U. 2023 poz. 1094)**, który nakłada taki obowiązek w przypadku inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Wniosek niniejszy składany jest również na podstawie art. 86e w związku z art. 33 ust. 1 tejże ustawy, gwarantującym udział społeczeństwa w ochronie środowiska.

W ocenie Komitetu istnieje uzasadnione ryzyko wystąpienia trudnych do odwrócenia skutków środowiskowych i społecznych, w szczególności związanych z:

- nadmierną eksploatacją lokalnych zasobów wodnych,
- zwiększoną emisją hałasu i zanieczyszczeń powietrza,
- pogorszeniem warunków życia mieszkańców w sąsiedztwie inwestycji i nie tylko,
- zagrożeniem dla spójności i bezpieczeństwa lokalnej infrastruktury drogowej,
- narastającym deficytem mieszkaniowym i presją na lokalny rynek najmu.

Zwracamy się z prośbą o uwzględnienie głosu mieszkańców i rzeczywistą ocenę skutków planowanego przedsięwzięcia – zarówno środowiskowych, jak i społecznych – w świetle zasad

zrównoważonego rozwoju.

Apelujemy o rozważenie dobra wspólnego oraz konieczności zapewnienia równowagi między interesami gospodarczymi a prawem mieszkańców do zdrowia, bezpieczeństwa i godnych warunków życia – **zgodnie z art. 74 Konstytucji RP**, który nakłada na władze obowiązek prowadzenia polityki zapewniającej bezpieczeństwo ekologiczne obecnemu i przyszłym pokoleniom.

Z poważaniem,
Natalia Kot-Karem

Komitet Ochrony Zdrowia
i Środowiska Mieszkańców

Do wiadomości:

- . Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie
ul. Bazylianówka 46, 20-144 Lublin

Załączniki:

- . 9 list z 210 podpisami mieszkańców popierających niniejszy sprzeciw